

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 8 fl. (6 coroane).
Pe o jumătate de an 1 fl. 50 cr. (8 coroane).
Pentru România 15 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.
Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Invitare de abonament.

La cea mai bună și cea mai ieftină gazetă populară: „Foaia Poporului”.

Cu 31 Decembrie v. 1898 încetează abonamentul la „Foaia Poporului” pe anul ce se sfârșește. Onorații cititori sunt rugați a-și reînnoi abonamentul până la 31 Decembrie c., ca să nu fim siliți a înceta cu trimiterea foii.

„Foaia Poporului” va fi și în viitor, ceea ce a fost în trecut, luptătoare pentru câștigarea drepturilor naționale, apărătoare a drepturilor poporului român și o povătuitoare sinceră a țeranului și oamenilor dela sate în afaceri de politică națională, economică, literatură, lucruri școlare etc. Ea va eși ca și până acum ilustrată și cu toate acestea prețul se reduce la 2 fl., astfel va fi:

Pentru Austro-Ungaria.

Pe un an întreg 2 fl. (4 coroane).
Pe o jum. de an 1 fl. (2 coroane).

Pentru România.

Pe un an întreg 10 lei.
Pe o jumătate de an 5 lei.

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termin, decât dela mijlocul anului (1 Iulie) pe o jumătate de an, sau pe un an. Abonațiilor de până acum le trimitem deodată cu foaia și mandate postale (posta utalvány), cu adresa noastră tipărită și cu numărul sub care primesc foaia, scris gata pe cupon, așa că trimițătorul nu are decât să-și scrie numele și cifrele la locurile convenite și să pună banii împreună cu mandatul la postă.

Abonenții noi sunt rugați a-și scrie numele lor și al comunei foarte curat și cetel, însemnând posta din urmă.

Deschizând deci nou abonament la „Foaia Poporului” ca și care, după cuprinsul ei, foaie mai ieftină nu este, rugăm pe toți prietenii și spriginitorii noștri și ai cauzei naționale, să nu ne lipsească de prețiosul lor sprigin și să lătească foaia în cercul cunoștințelor lor. Noi ne vom strădui a le da, ca și în trecut, o foaie bună, folositoare și cu frumoase ilustrațiuni.

Administrațiunea

„Foaia Poporului”.

Cum stăm și ce se facem?

I.

Ca în toți anii, așa și acum vrednicul nostru bărbat Petra-Petrescu din Brașov a scos de sub tipar o carte, numită acum „Anuar financiar și economic”, în care sunt toate datele de însemnătate despre băncile noastre din anul 1898. Din datele cuprinse în această carte ne putem face o iconă lămurită despre starea financiară a noastră.

Dar’ „Anuarul” de astă-dată și pentru întâia oară cuprinde — pe lângă un prețios material din ramul financiar — și o dare de seamă asupra unor așezăminte la noi noue, dar’ de cea mai mare însemnătate. Sunt societățile comerciale sau cum am zice: însoțirile noastre de negoț.

La acest punct se ne oprim și se ne dăm seama cum stăm pe terenul negoțului și ce avem să facem mai departe?

Este lucru cunoscut și îmbucurător, că în timpul mai nou am început și noi a face pași de înaintare pe terenul negoțului, și anume a negoțului mic. Prin mai multe sate de ale noastre s’au deschis bolți (prăvălii, dughene) românești și, fiind Românul cinstit din fire și cu cumpeneală, aproape la toți boltașii noștri le merge bine și bolțile se sporesc.

Acesta e un semn bun și arată înaintare.

Din „Anuarul” dlui Petrescu însă vedem, că pe acest teren am început a

face un pas și mai însemnat, prin întemeierea de societăți comerciale, cu deosebire pe la orașe.

Ștopul acestor societăți sau însoțiri este deoparte a da negoțului românesc o întindere mai mare, cu deosebire în locuri centrale și astfel a cuceri terenul negoțătoresc pentru noi, ear’ de altă parte aceste însoțiri, cu bolțile lor mari și provăzute cu tot felul de mărfuri, vor să fie niște depozite (magazine) bune pentru negustorii mici dela sate. Acestia să se poată provede de aici cu cele ce le trebuiesc pentru bolțile lor cu marfă bună și în același preț, dacă nu mai ieftin, ca dela bolțile străine.

Din „Anuar” aflăm, că avem până acum întemeiate 7 însoțiri de negoț, anume:

1. Asociațiunea de consum în Făget (cu o boltă mare).
2. „Comerciantul”, societate comercială pe acții în Bistrița (cu o boltă).
3. „Comoara”, societate comercială în Sasca (cu o boltă).
4. „Concordia”, societate comercială pe acții în Sibiu (cu o boltă în Sibiu, alta în Făgăraș și cu 2 depozite de mărfuri, în Alba-Iulia și Căneni).
5. „Mercur”, societate comercială pe acții în Dej (cu o boltă).
6. „Reuniune de consum”, asociere în Blaj (cu o boltă).
7. „Severincana”, societate comercială pe acții în Caransebeș (cu o boltă).

Mai era să se întemeieze o însoțire în Teiuș (Teiușina), care însă până acum n’a isbit, dar’ credem, că începătorii nu vor lăsa lucrul baltă și o vor întemeia-o.

FOIȚA.

Românul înțelept

sau vorbe adevărate către poporeni, scrise de Teodor Toma din Pintic (lângă Teaca).

— Întocmeșteți cuvintele după înțelesul aceloră cu cari vorbești.

— Cel ce laudă lucrările rele să în-deamnă a le și face.

— Petrecerea multă cu lumea te aruncă în multe răutăți.

— Minciuna e ca o rană ce lasă semn în urma ei, pentru aceea minciunosul n’are crezământ nici când grăește adevărul.

— Cu cât neamicul ți-se arată mai umilit și blând, cu atât mai tare să te fe-rești de el.

— Două lucruri trebuie să le deschiliniști, adică: a tăce când nu se cade să vorbești, și a vorbi când se cuvine să taci.

Voinicul murind.

Baladă populară din Târnova, comunicată de Petru Ghejii.

Frunză verde sămăni,
Culo sus la răsărit
Este-un pom mare n’florit,
Cu virful pân’ sus la ceri
Și cu poalele la meri.
Umbră groasă el fă ea
Și la umbră se umbrea:
Cel tinăr mândru voinic
Dela tabără venit,
Pe șapte locuri tăiat
Și pe șapte împușcat.
Dar’ pe el cine-l păzia?
Tristă moartea aștepta.
Doi șoimei — doi golumbei
Și vre-o doi-trei vulturei.
Ear’ voinicul se ntorcea
Și către ei cuvânta:
Voi șoimei — voi golumbei
Și voi falnici vulturei,
Faceți bine pentru mine
Și cinstiți ziua de mâne,

Să săltați o zi și două
Pân’ la rîul cel de rouă,
Apă n’ gură să luați
Și n’apoi în grab zburăți,
Petricele n’ degețele,
Să veniți cu mare jale,
Să-mi spălați ranele mele,
De ranele vor albi
Să știți bine voi trâl,
Eară de vor vineți
Să știți bine voi mu-l.
Voi atanci să mă mâncați,
Mâna dresp’ă mi-o luați
Și cu ea ca să-mi zburăți,
Frunză verde de pe tâu
Acupra satului meu.
Eară n’ ziua de Rasale
Când se face hora mare,
Pân’ atunci voi să păziți
În horă s’o sloboziți
Când acolo veți vedé
Pe săracă mama mea,
Și pe sărac tatăl meu
Plângend după fiul seu.

Avem aşadar' 7 însoțiri întemeiate și înfloritoare. Le-am înșirat pe toate cu numele, ca bine să ni-le însemnăm, căci datorința noastră este a le sprigină, atât pe aceste, cât și pe altele, ce se vor întemeia.

Cum se dăm acest sprigin și ce avem de făcut, vom arăta în numărul viitor.

Azi de încheiere, reprivind la cele zise, repetăm că pe terenul negoțului — bolți sătești și însoțiri de negoț — avem frumoase și mult fâgăduitoare începuturi, de cari încurajați putem merge înainte cu cinste, cumpăt bun și bună chibzuială!

Dacă așa vom face, ne va ajuta Dumnezeu.

Bülów și România. În ședința din 12 c. a parlamentului german secretarul de stat Bülów răspunzând la unele interpelații și vorbind între altele și despre statele balcanice, asupra României s'a exprimat astfel:

„Cu mulțumire trebuie să constat, că nici un stat nu a progresat în anii din urmă atât de tare ca România tină, sub domnia precută a unui domnitor luminat.

Ea a devenit un factor însemnat de ordine, de progres și cultură, lăsând înapoi toate celelalte state din această peninsulă.

România e azi un stat modern cu o influență politică europeană“.

Caracteristic. La o adunare de protestare ținută Duminecă în orașul din Ungaria Szentes, a fost invitat și fostul deputat Ugron Gábor. El însă n'a luat parte, declarând în o scrisoare, că se abține dela viața politică, din cauză că „inteligența patriei mele — zice el — e tot coruptă (stricată) și poporul tot slab pentru luptă“.

Ugron are mare dreptate, dar' în zisele lui se cuprind totodată și osânda stăpânilor maghiare, cari în 31 de ani au creat astfel de stări, cu „inteligența (maghiară) stricată și popor slab“.

Limbile naționalităților respectate. În Vârșet s'a întâmplat zilele trecute un lucru foarte bun din punct de vedere al egalei îndreptățiri a limbilor. În adunarea extraordinară orășenească, ținută sub presidiumul fișpanului Pálffy, s'a adus hotărârea, ca toate actele și rezoluțiunile să fie redactate de aici înainte în trei limbi: nemțește, sârbește și ungurește.

Prigoniri obraznice.

Primum dela un vrednic fruntaș din Cluj, scrisoarea, pe care o dăm aci cu observarea, că nici a cetii foi românești, nici a vorbii și saluta românește nu se poate opri.

Acușății pomeniți nu pot fi osândiți și arătarea împotriva lor rămâne a fi o obraznică „patriotică“.

Eată scrisoarea:

Cluj, 21 Dec. c.

Azi mă întâlnesc pe stradă cu *Stefan David* și *George Murășanu*, proprietari în *Ciomafăia*, lângă Borșa, știutori de carte, ambii prenumerați ai »Foi Poporului«, și 'mi-au comunicat, că sânt citați la oficiul pretorial (főszolgabírói hivatal) fiind acușăți din partea învățătorului dela școala de stat din *Ciomafăia*, *Bartha János*:

1. Pentru-că cetesc »Foaia Poporului« și adună poporul în jurul lor de le cetesc.

2. Pentru-că *George Murășanu* a reflectat unui băiat român care umblă la școala de stat, ca să nu salute cu »jó napot«, ci cu »bună ziua«, căci ambii sânt Români și nu știu ungurește.

Pertractarea nu s'a ținut, până va fi de față și *Bartha János*.

Ce va fi vom vedea. Românii să învețe a nu-și da băieții la școale de stat și să cetească foi românești fără frică.

Tot ei 'mi-au comunicat, că cutrieră ținuturile locuite de Români un Armean cu numele *Merza János* din Cluj și-i îndeamnă să iee bani împrumut dela »Magyar jelzálogbank« din Cluj.

Lui *Maier Nistor* din *Ciomafăia* 'i-a câștigat 200 fl. Dar' după-ce 'i-a fost dat 5 fl. pentru osteneală, când 'i-a numărât banii 'i-a dat numai 150 fl., diferența până la 200 fl. 'i-a reținut pentru interese, spese și D-zeu știe ce.

Românii să învețe a se feri de șarlatani de acestia.

Afacerea foi pedagogice.

Învățătorii continuă a se interesa de ideea dată de „Câmpianul“, ca în locul unei foi curat pedagogice, învățătorii să se grupeze în jurul *Foi Poporului*, care să publice regulat și lucrări pedagogice în o parte din coloanele sale.

Eată trei păreri noue în privința aceasta:

Din tractul Blajului, 15 Decembrie n.

Timpul e scurt. Ea îmi permit deci o modestă propunere ca către niște frați colegi. Ca să avem cu începerea anului 1899 un supliment pedagogic la „Foaia Poporului“, rog pe domniile prezidenți să convoace despărțimintele la o consultare prealabilă în chestiune mult până în 30 a. c. și după o sfătuire serioasă, pe lângă subscrierea unui obligament moral (zic obligament moral pentru acei învățători dintre noi, cari decât să dea 2 fl. pentru „Foaia Poporului“ prefer a cetii murdara fițică „Poporul“, cerșită dela primăria comunală) și cu taxa anticipativă de 1 fl. v. a. puși la dispoziția presidentului, pe lângă comuna în care se află și posta ultimă, ca astfel având prezidenții obligamentele la mână, să se poată pune în conșlegere cu administrațiunea foi, captivând cu acest procedeu și pe aceia cari numai cu numele sânt învățători români, dar', durere, cu simțăminte străine.

Astfel își vor procura și ei gust de cetire și lărgire de cunoștințe, cari în mare parte nu 'i au, atât în mersul și dezvoltarea chestiunii noastre naționale, cât și în ale pedagogiei.

Noi învățătorii, ca bărbați conști de noi, și de datorințele noastre, după-ce comitetul central nu mai dă semne de viață, așa de orbiti să fim în facultățile noastre intelectuale, încât să nu vedem, să nu pricepem marea responsabilitate ce o avem înaintea națiunii, că o corporațiune de învățători gr.-cat. din arhidieceasă cu sufraganele ei, n'au necum o foaie pedagogică, dar' nici un supliment pedagogic?

Totuși e prea mult! Încă odată vă strig și vă rog primiți părerea „Câmpianului“, pentru noi învățătorii fiind salutară în toată privința.

M. B.

Teara-Oltului. 14 Decembrie c.

Văzând cu câtă dragoste și trageră de inimă întimpină „Tribuna“ și *Foaia Poporului* afacerile noastre învățătoresci, m'am decis ca să-'mi dau și eu părerea în chestia înființării unei foi pedagogice, atât de mult dorită de noi.

Încă la adunarea generală din Blaj se vorbea, că ar fi bine să apară ca un „adaus“ la „Unirea“. Dar' asta nu s'ar putea, de oare-ce „Unirea“ costă azi 6 fl. anual și apar-

Cei șoimei, cei golumbei
Și cei falnici vulturei,
Ei odată că zbură
Cu norii se mesteca,
Și zbură o zi și două
Pân la rîul cei de roză,
Apă 'n ciocuri că-'mi lua
Și 'napoi se 'ntorcea,
Peste văi peste vălele
Și venia cu mare jale.
Atunci ranele-'i spăla
Și ranele vinețea,
Atunci voinicul muria
Pasăriile îl mânca,
Mâna dreaptă o lăsa
Și cu ea 'ndată sbura,
Peste șes și loc înalt
Tocmai pân' la al lui sat.
Eată 'n ziua de Rusale
Când a fost hora mai mare,
Vulturii sus se 'nvrtea
Mâna 'n horă slobozea,
Ea la mână cin' mergea
Cea jalnică maică-sa,

Și cel jalnic tatăl seu
Plângend după fiul seu,
Și-încă cine mai mergea?
Și dragă mândruța sa.
Când mâna că 'i-o vedea
Îndată o cunoștea,
Că pe degete avea
Trei inele aurite
Și în ele 'nchipuite:
Într'unul mai mititel
Mândrul ei ibovnicel,
Încins cu-a lui săbioară
Pe când el trăgea să moară.
Într'unul mai mijlociu
Era-un fir de rosmarin
Pe care ea îl purta
Când cu el la joc mergea,
Ea 'n cel mai mărișor
Era un fir de bojer,
Pe care el îl purta
Când la mândra lui mergea.
Atunci mândra ce făcea?
Mâna 'ndată o lua
La ea acasă-o ducea,

În haine negre-o îmbrăca,
În o grădină o ducea
Și 'n pământ o îngropa,
Dar' din ea ce răsărea?
Oh Doamne minunea ta!
Răsărea un brăduțel
Ce creștea ca din povești.
Eară mândra ce făcea?
Apă 'n gură că lua
Toată ziua 'mi-'i uda,
Brăduțelul tot creștea,
Ea tot lângă el ședea
Și cu jale îl plângea,
La Dumnezeu se ruga,
S'o facă iederă 'n fus
S'apuce pe brad în sus,
Ca să-'l poată 'mbrățișa
Că-'i pocnește inima,
Dumnezeu o asculta
În iederă-o prefăcea,
Iederă verde cu fus
Și-a crescut pe brad în sus,
Și pe el se 'nfășura

odată în săptămână, apărând cu adaosul va costa cu cel puțin 1—2 fl. mai mult. Și pe urmă din lipsa de abonați s'ar sfârși și ea ca celelalte foi de acest soi și pe cari numai acum după moarte le știm prețul.

Ca să ne asociăm la „Foaia Pedagogică” din Sibiu nu putem.

Ne-ar rămâne în urmă părerea fratelui „Cămpianul”, ca să ne asociăm la „Foaia Poporului”, pentru-că, după-cum zice „Cămpianul”, învățătorul în această foaie pe lângă afacerile școlare va putea ceti politică, economie, beletristică, etc.

O idee mai nimerită nici că se poate. Atât învățătorul, cât și foaia sînt ai poporului, ambii au același scop și țintă: luminarea și deșteptarea poporului român, ambii au aceeași devisă: „totul pentru popor”.

Nu ne rămâne alta, decât în adunările de primăvară să desbatem chestia în toate despărțimintele și să o recomandăm comitetului central ca el — comitetul — să intre în înțelegere cu administrațiunea foii.

Nu cred să fie învățător român, căruia să nu-i convină ideea aceasta atât de salutară din toate punctele de vedere.

Nichifor Frățilă, învățător.

Reteag, 20 Decembrie n.

Foaie pedagogică? Despre aceasta se vorbește mult de un timp încoace prin ziarele noastre; toți de toate părțile strigă: foaie pedagogică! Și nu fără cuvânt! E de lipsă una, unde să se întrunească toți învățătorii noștri, uniți și neuniți, este de lipsă o foaie pedagogică pur românească. Dar' aceea nu se poate lega nici de *Unirea*, nici de *Telegraful Român* ori de altă foaie redactată în spirit separatist; ca foaie de sine stătătoare încă nu poate exista, — avem dovezi triste. E deci cea mai nimerită idee a se alătura la „*Foaia Poporului*”, care e foaia cea mai răspândită, cea mai românească, cea mai ieftină, și nu e nici a uniților, nici a neuniților, sau mai bine e și a uniților ca și a neuniților, e a întregii națiuni, care e una și nedespărțită, precum nedespărțită trebuie să fie și învățătorii noștri. Aceasta 'mi-e convingerea, pe care vă rog a o împărtăși prin coloanele „*Tribunei*” celor interesați, deci aici să ne alăturăm toți! Poporul nu cunoaște separări confesionale, învățătorii să nu le cunoască, jos cu rețelele despărțitor!

Ioan Pop Reteganul,
învățător în pensiuie.

Toată lumea să mira,
Și din gură cuvânta:
Asta-i dragoste curată
Dela un june și-o fată.

COLINDĂ.

Astăzi prorociile
Și toate domniile
Despre Mesia Hristos
S'a 'mpîlnit foarte frumos.

Că Mesia cel dorit
Astăzi în lume-a venit,
Sfântul Isus Hristos Domnul
Să mântuiască tot omul.

Și s'a născut fără taică
Cel din veci fără de maică,
Isus fiul Tatălui
Prin umbrirea ducului.

Din Fecioara prea cinstită
Din veci la acea gătită,
Lui Dumnezeu prea iubită
Pentru sfințenie multă.

Sfânta luptă pentru limbă.

Cetitorii noștri știu, că frații noștri din *Bucovina* au și ei o foaie populară, asemenea „*Foii Poporului*”, care scrisă anume pentru popor, e redactată foarte bine și lucră din răspuțeri pentru luminarea poporului și pentru drepturile lui. Numele îi este „*Deșteptarea*” și ese în capitala țerei, în Cernăuți.

În nrul seu dela 1/13 Dec. c. aflăm publicat un frumos articol cu titlul de mai sus, din care cu plăcere reproducem și noi.

Eată o parte din articolul *Deșteptării*:

Nevoea vieții îl împinge pe om la luptă.

Lupta pentru viața de toate zilele e câte-odată grea din cale afară.

Oamenii se svîrcolesc ca șerpă, se sbat ca peștele pe uscat... pentru-ca să scape la un traiu mai bun, la un traiu mai cu tignă. Cine știe munci, cine știe să lupte bine, acela poate și trăi mai bine. Vorba asta e așa de adevărată, pe cât e de adevărat, că după zi vine noaptea, că după viață vine moartea.

Vieța omului e însă trecătoare! Se svîrcoleşte el, ce se svîrcoleşte, se sbate, ce se sbate, vine însă clipa, când se sfîrșesc toate: și nevoile și necazurile, și chinurile și neajunsurile, și supărările și amărăciunile. Așadar, lupta dacă o poartă omul aici pe pământ numai pentru cele de toate zilele, rămâne zadarnică, n'are nici un preț. Popoarele, ce s'au luptat numai pentru cele zilnice, s'au stins de pe fața pământului, încât nici urma nu le-a rămas, măcar-că erau mulți ca nisipul mării. Să vedem!

Lupta de odinioară.

Într'un timp, cam dela anul 375 după nașterea lui Christos au început a năvăli din răsărit, adică cum am zice azi din părțile Rusiei și Asiei multe popoare în țările locuite de Români, adică în țările Daciei traiane. Valuri, tot valuri, ca spumegoasele valuri ale turbatei mări, veniau popoarele, cari de cari mai sălbatică, ca niște fiare setoase de sânge omenesc, ca să arză și să pustiască, să stingă și să nimicească tot ce le sta în cale.

Și au venit Goții, și au venit Hunii, au venit Langobarzii și Gepizii, au venit Avarii și Tătarii, potop, potop au venit — nu alta — ca să prădeze și să omoare. Fruzza n'codra tremura, pasărea-n aer țipa, pământul în fund gemea, lumea s'a și 'acremenea de groznică năvală, ce asupra Românilui venia; dar' el vecinic în picioare, printre valuri arzătoare se lupta, lupta-se foarte, făr' a fi stins de moarte. Ca stâncă virtuoasă în mijlocul turbatelor valuri ale mării, așa sta și poporul român neclintit în mijlocul potopului sălbaticilor oarde barbare, ce se isbeau cu turbare

Fericit ești Viflame

Că eată mare minune,

În tine s'a săvîrșit

Precum a fost prorocit.

Cei prorocit mai demult

Nouă Domnul s'a născut,

Ca un fiu împărătesc

În Viflaim jidovesc.

În iesle el s'a culcat

Aceasta s'a întemplat,

Ca suflet bun vă poftesc

Că e bun mare ceresc.

La cinstea ce a pierdut

Adam, moșul, de demult,

Numai să vă spovediți

Ca raiul să-l dobândiți,

Și să vă cuminecați

Ca raiul să-l căpetați.

Împărtășită de Boican George Surdu.

înverșunată în pieptul lui oțlit de furtunile veacurilor. Toate însă s'au trecut, căci „apa trece, ear' petrele rămân!”

Înverșunat mai era dușmanul acelor timpuri, dar' și-a și găsit omul: Dinte pentru dinte, zice sfânta scriptură. Cu ciomege a năvălit dușmanul, și cu ciomege l'a isgonit și Românul dela vatra lui strămoșească; cu săgeți și buzdugane au căutat să omoare dușmanii năvălitori, cu buzdugane și săgeți i-au nimicit Românii din vechiul lor pământ; Românii se apărău voinicește, plin de nădejde în D-zeu, neclintiti în credința strămoșească, cu o dragoste sfântă pentru limbă, țeară și lege.

Ce s'a ales din Goții, ce din Hunii, ce din Langobarzii și Gepizii, ce din Avarii și Tătarii, ce și din celelalte popoare avane, cari cu o furie turbată au cercat să-i stingă pe Români de pe fața pământului?!

Au pierit, s'au stins precum piere negura de fața soarelui! Căci popoarele acele nu s'au luptat pentru lucruri, ce li sînt sfinte unui popor, ca pentru limbă, țeară și lege, ci s'au luptat, ca să trăească numai bine de azi pe mâne. Ele au prădat, au pustiit și nimicit, numai pentru-ca din prădăciunile și jefuirile lor să trăească o viață mai sburdanică, decum o duceau în țările, din cari năvăliau. Eată, așa se întemplă cu popoarele, cari nu se luptă pentru limbă, țeară și lege!!

Poporul român a apărât lucruri sfinte: a avut de apărât limba, care a supt-o dela sinul maicei sale, a avut de apărât țeara, în care zac osămintele strămoșilor, moșilor și ale părinților, a avut de apărât credința și legea moștenită din străbuni. Pentru aceste trei lucruri s'au luptat Românii veacuri întregi!

Și pentru-că s'au luptat Românii cu atâta barbăție, de aceea le au încă și astăzi: au limbă, au țeară, au lege!

Dar' vai de clipa aceea, când Românii și-ar perde limba, căci atunci totul ar perde — atunci perdată le-ar fi și țeara, perdată le-ar fi și legea și credința. De asta totdeauna aminte să ne fie, de câte-ori ne-om culca și de câte-ori ne-om scula. (Va urma).

SCRISORI.

Poporeni vrednici.

Ercea-săsească, 17 Decembrie c.

Onorată Redacțiune!

Încă înainte de aceasta cu 12 ani o furtună și grindină mare nimicise cu totul acoperișul bisericii noastre, dar' nu numai acoperișul, ci chiar și însuși corpul bisericii fiind de lemn a devenit curat o ruină, așa încât la repararea acestei zidiri nici a cugeta nu se putea. Poporul puțin și sărac suferind îndată după aceea în urma unui foc grozav, care a mistuit două din trei părți a întregii comune, a devenit și mai sărac; în atari împrejurări nu știam ce să facem și cu ce mijloace să ridicăm ori-cât de modest locaș dumnezeesc; dar' bunul Dumnezeu totuși ne-a ajutat, căci la sfatul părintesc al protopopului tractual, mult onoratul domn *Stefan Cămpianu* și sub povățuirea d-sale am pus umăr la umăr, am adunat cruceri de cruceri și în scurt timp am zidit o biserică, deși modestă, dar' din material solid, și acoperită cu țiglă, astfel încât copii de copii noștri vor ave loc unde să preamărească pe prea bunul Dumnezeu.

În această muncă grea au merite frumoase parohal *Ioan Roman* și fiul seu *Nicolau*, cooperatorul, cari n'au cruțat nici muncă, nici alergări și nici bani pentru ajungerea sfântului scop; partea de leu însă a meritelor i-ze cuvine poporeanului *Șofron Chișiu* și soției sale *Măriuța*, cari au fost mână bună și dreaptă a celor doi preoți și cari pe lângă muncă cu carul și palma și multe alte alergături încoace și încolo, au mai dăruit dintr'al lor și următoarele ajutoare și anume: un

clopot în preț de 198 fl. v. a., la cumpărarea unui prapor contribuă cu 4 fl., la facerea cerului bisericii pentru material și măiestri cheltuiră 60 fl., au cumpărat o cădelniță cu 5 fl. și tot la cumpărarea altui prapor au contribuit cu 5 fl. și altele multe încă, a căror preț se apropie ear' de 20 fl.

Acestea îmi țin de datorință a le aduce la cunoștința onor. public cetitor, parte pentru-ca să ne arătăm recunoștința către acei buni poporeni, care recunoștință să le servească spre mângăierea sufletescă, căci dela dășii, fiind oameni fără familie și fără copii, sf. noastră biserică mult are de a mai aștepta, parte însă ca dășii să servească de model pentru mulți alții, cari urmându-le lor să nu cruțe a jertfi pentru mărirea bunului Dumnezeu și pentru înfrumșetarea și împodobirea locașurilor lui cele sfinte. Primească acești binefăcători cea mai adâncă mulțumită din partea noastră, ear' cel de sus să le trimită darurile sale cele sfinte.

Maier Șofron, plugar.

Primar nedreptățit.

Ampoța, în 15 Decembrie 1898.

Stimate Dle Redactor!

În zilele trecute m'am abătut pe la primarul comunei George Lascu, care poartă deregătoriu de primar cu puține întreruperi de vre-o 16 ani spre lauda lui și a tuturor cari l-au cunoscut. El e recunoscut ca om corect, exact și drept. Se distinge pe terenul bisericesc ca curator primar de mai mulți ani. Prin nisuița, faptele și exemplele lui a pus biserică și școala comunei Ampoța în stare înfloritoare, arătând cu cuvântul și fapta, cum are să fie ori-care creștin adevărat. El deși e neștiutor de carte, abia își scrie numele, poartă Foia Poporului, cetindu-o prin alții.

Pe lângă toate faptele și purtările lui vrednice de laudă, dureros lucru, că se lasă ca notarul seu Căvek Robert să-și bată joc de el prin unele fapte. Aceasta e mulțumita pentru-că și-a dat votul când l-au ales de notar.

George Lascu, primarul, colectează darea și toate aruncările împreună cu notarul, plătindu-și și el darea în sumă de 56 fl. 47 cr. la timpul seu, notarul i-a tras execuția de 1 fl. 20 cr. adecă: primarul el pe el să execute pe sine, numai cât primarul din execuție nu vede nici un crucer. Asemenea l-a asuprit și cu altele, și anume: plătindu-și aruncul de 28 fl. 30 cr. i-a tras camăta 1 fl. 20 cr., banii drumului 6 fl. 64 cr. camăta 18 cr. și admoniții de dare 15 cr., deși după aruncuri și banii drumului nu se ia camăta notarul după mărturisirea cărților de dare l-a asuprit pe colegul seu colector cu 2 fl. 73 cr. Primarul din suma aceasta bagateasă nu și face nimic, dar' îl supără astfel de fapte.

Mare cotezare are notăreșelul Căvek dacă și cu primarul face astfel de nedreptăți și comite astfel de fapte neomenești și necuviincioase. Oare nu să teme de pierderea oficialului seu? Ce va face oare cu alți oameni? Vai de loc! Pagubă, că primarul e neștiutor de carte, căci atunci altcum ar merge socoata. Suma de colectorat de 50 fl. toți îi ia notarul, deși răspunderea e a primarului.

Rușine să-i fie primarului George Lascu, că se lasă ca să-l ducă pe ghișă notarul seu, pentru-că se compromite înaintea lumii. Pretindă-și sumulița cea mică înapoi și face-l atent ca să-și îndrepte greșelile, căci numai atunci va rămâne numele primarului drept.

Ampoțeanul.

Reuniune de înmormântare în Sibiiu.

Sibiiu, (suburbiul-de-jos) Dec. c.

Trăim în era Reuniunilor. Și e bine așa. Înaintașii noștri în deplină cunoștință a rostului cuvintelor poetului: »Unde-i unul nu-i putere« și »unde-s doi puterea crește«, au insistat și au conlucrat pentru adunarea și gruparea noastră sub stindardul »Asociațiunei« odinioară »transilvane«, ca aci, punând umăr la umăr și unindu-ne forțele, să luptăm pentru literatura și cultura poporului român, din a cărui sudoare toți ne hrănim. În restimp o seamă de fruntași ai noștri temelie au pus, aici în Sibiiu, la prima Reuniune de meseriași, la »Reuniunea sodalilor români din Sibiiu«, a cărei menire este să cuprindă la sînul seu pe toți măiestrii români stabiliți și cari s'ar mai stabili în orașul nostru, cum și pe toate calfele cari și-ar face anii de praxă în Sibiiu, în această mare a meseriașilor sași, odinioară unicii deținători ai puterii industriale la noi. În timpul mai nou, ca să mai amintesc de celelalte multe, s'a pus basă tot aici la »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului«, cu speciala misiune de a introduce îmbunătățiri pe terenul economic, de a deprinde și îndemna pe economi la folosirea mașinilor și uneltelor economice și a le înlesni procurarea acestora și a altor mijloace neapărate pentru ori-ce om ce se îndeletnicește cu prăsirea vitelor, cu lucrarea pământului, cu cultura albinelor, poamelor și a celorlalți rami economici. După chiar chemarea lor, aceste așezăminte ar fi să numere între membrii și spriginitorii lor pe toți măiestrii și pe toți economii noștri cu pricepere și mai cu dare de mână. Reuniunea sodalilor — nu ne putem plânga — își înmulțește zilnic numărul membrilor sei. Nu tot astfel »Asociațiunea« și »Reuniunea agricolă« și nu, încât privește marile număr al economilor-țărani din Sibiiu, unde este centrul de activitate al așezămintelor des amintite. Am participat la adunările generale ale despărțemintelor »Asociațiunei« și la ale »Reuniunei agricole«, ținute aici în Sibiiu, cum și la diferite întruniri naționale — adunări de protestare, conferențe naționale, etc. — și cu multă părere de rău am trebuit să constat, că pe când comune îndepărtate cum e Săliștea, Tilișca, Galeș, Aciliu, Boița, Sebeșul-de-sus și de jos etc. aveau reprezentanții lor, economii români din Sibiiu excelau prin absențare. Din această nepăsare necualificabilă ar trebui să deduci, că frații economi din Sibiiu sînt în plin belșug de învățătură și de bogăție. Întorcându-mă în mijlocul țeranilor noștri, din cele văzute și auzite am trebuit să mă conving însă, că economii noștri sibiieni nu se deosebesc aproape prin nimic de cei dela sate, ba poate, cei mai mulți stau îndărătul acelora. Întrebând de motivul indiferentismului, mi-s'a răspuns, că țeranii noștri nu au nici măcar cunoștință de existența, de viața și mișcarea produsă prin așezămintele noastre.

Un cerc mai restrîns al inteligenței sibiene chibzuind asupra acestei stări de lucruri destul de triste, au iconvenit întru a pune basă la un nou așezământ

aici, care după natura lui îmbrățișat are să fie deopotrivă de inteligență, de meseriași și de țărani. Această nouă instituțiune este Reuniunea de înmormântare, ce ar fi să se alcătuiască pe temeliiile Reuniunilor de înmormântare din Orăștie, Sebeșul-săsesc, Deva, Timișoara, Lugoj, etc., cari binefacere au revărsat și revarsă asupra membrilor sei.

Conduc de aceste vederi, în una din Duminecile trecute funcționarul consistorial, dl Victor Tordășianu, s'a prezentat la biserică noastră, unde după slujba dumnezească prin calde cuvinte ne-a arătat scopul ce Reuniunile de înmormântare îl urmăresc, și foloasele ce prin acestea se ajung. Odată pusă în ființă o asemenea Reuniune aici în Sibiiu, dat ne este prilejul a ne întâlni împreună inteligența, meseriașii și economii noștri și a chibzuî asupra necazurilor ce zilnic ne bântuie și pe unii și pe alții și astfel ușor ne va fi să aflăm și căile și mijloacele prin cari să delăturăm relele.

Între altele d-sa ne-a arătat, că scopul acestor Reuniuni este a da ajutorul recerut și a îngrijii de înmormântarea cuviincioasă a membrilor. Reuniunea trebuie să aibă în toată bunăvremea cel puțin 300 membri, cari, hotărînd adunarea generală, se pot înmulți. Membru al Reuniunei poate fi ori-care cetățean dela 16—60 de ani, bărbat sau femeie, fără deosebire de stare, rang și religie, fiind întreg, sănătos și nepătat. Minoreni pot fi primiți și ei, se cere însă învoirea părinților și a tutorului.

Fiecare membru are să plătească la intrarea în Reuniune 1 fl. taxă de înscriere, pentru care primește o cărticică, scrisă pe numele seu.

Membrul este îndatorat mai departe a plăti la cassa Reuniunei câte 30 cr. la moartea fiecărui membru în termen de 3 zile dela înștiințare. Pentru o întârziere de 14 zile, numărate dela cazul de moarte, se iau 3 cr. camăta de întârziere, ear' pentru alte 14 zile de întârziere, comitetul administrativ îl face bătător de seamă, că poate fi șters din șirul membrilor. Hotărîrea de ștergere este a se motiva strict; membrul șters are drept să apeleze la adunarea generală în termen de 30 zile dela primirea hotărîrei de ștergere. Membrul șters poate fi reprimit, 6 luni după scoaterea sa, dacă va dovedi, că nu și-a putut împlini datorințele din pricina sărăciei, din lipsă de câștig sau în urma vre-unei boale și dacă deodată cu cererea de reprimitură va acoperi toate restanțele.

Cărticica de membru, cu învoirea comitetului se poate trece pe numele altuia.

Membrii repășiți de bunăvoie din Reuniune, sau cei șterși, nu mai au nici un drept asupra taxelor plătite.

După moartea fiecărui membru al Reuniunei, care și-a împlinit regulat datorințele, i-se răspunde moștenitorului sau celui îndreptățit a ridica banii, suma stabilită în tabelă, conform căreia pentru membrul răposat, care a solvit un cas de moarte, rămășița e îndreptățită la fl. 50.25, pentru cel cu 2 casuri solvite la fl. 50.50, va să zică pentru fiecare cas solvit cu 25 cr. mai mult, d. e. cel-ce a solvit 10, are drept la fl. 52.50; cel cu

20 la fl. 55; cel cu 100 la fl. 75; cel cu 200 fl. 100 și cel cu 300 la fl. 125.

Din suma la care sînt îndreptățiți moștenitorii membrului răposat se rețin fl. 5, în scopul formării unui fond de rezervă, care se poate întrebuința spre scopuri de binefacere, și la care se adaugă cei 3 cr. camete, cum și prisosul banilor rămași dela membri fără moștenitori, donațiuni etc.

Ajutorul în bani nu poate fi executat, fiind a se întrebuința numai la înmormântarea cuviincioasă a membrului răposat.

Membrii, cari au solvit 300 casuri de moarte — sînt scutiți de solvirile pe mai departe.

Dacă vre-un membru ar muri fără moștenitor legal, sau nu a orînduit cine să ridice banii, comitetul administrativ este îndatorat a îngriji însuși de înmormântarea cuviincioasă a lui, numind din sînul său pe altcineva, care să poarte de grije de înmormântare. Această dispozițiune e una din cele mai de căpetenie, câtă vreme știut este, că oameni fără moștenitori și scăpătați, nu se prea împartășesc de înmormântare cuviincioasă.

Micul lingăreț.

— Vezi ilustrația. —

Pictorii sau zugravii prind adese-ori din viața oamenilor câte o faptă, câte o mică înfățișare și o zugrăvesc în icoană, încât e mai mare dragul a privi la ea. Cu deosebire sînt frumoase astfel de scene din viața copiilor, căci cere din noi nu-și aduce aminte, vîzînd în chip întîmplări de ale copiilor, că n'a avut și el vre-o asemenea pățanie, pe cînd era copil sburdalnic?

Icoana din numărul de azi ne arată o drăgălașă scenă de „ștrengărie“ copilărească. Mama băiatului se dusese în vecini și uitase ușa camărei descuiată. Atîta 'i-a trebuit miculei „ștrengar“. De mult dorea el să ajungă odată în cămară, ca să se poată înfrupta în tihnă din lictare, din poame și din alte bunătăți îngrămădite acolo. Și acum 'i-s-a dat prilejul...

Dar' ce a urmat, după-ce mama 'l-a aflat acolo, nu mă mai întrebați... o să vă răspundă — joarda.

lege este al 29-lea, care pe scurt e de cuprinsul următor:

Toți mării și micii vînzători, cum și cei-ce vînd beuturi cu măruntul în înțelezul §. 12 al legii sînt îndatorați a purta dela 1 Decembrie 1898 o consemnare, din care se se poată vedea întreaga primirea, vinderea și folosirea de spirt; această consemnare trebuie să se facă după un anumit formular.

În rubrica „primire“ a acestei consemnări este a se însemna ori-ce cantitate (măsură) de spirt din nou primită, îndată-ce e așezată în localul de negoț. Tot la rubrica „primire“ sînt de a se însemna și hîrțile sau documentele, cari în înțelezul §. 5 al art. de lege XV. din 1894 au să slujească ca dovezi despre marfa cumpărată și anume se vor însemna conturile, certificatele, înștiințările ș. a.

Micul lingăreț.

Lucrările Reuniunii se îndeplinesc prin comitetul administrativ, ce constă din 1 director, 1 secretar, 1 cassar și 12 membri, cari s'ar putea rîcruta din membri aparținători inteligenței, clasei meseriașilor și dintre economii nostri.

În restul vorbirii sale dl Tordășianu ne-a arătat datorințele legate de fiecare funcționar al Reuniunii.

În fine mai amintește, că spre scopul înscrierii de membri se află câte o listă la d-sa (strada Poplăcei nr. 28), la presidentul comitetului parochial din suburbiul-de-jos, dl Lazar Prașca, la părintele Nicoalae Togan, și la părintele administrator Petru Simion din suburbiul Iosefin.

Drept rezultat al vorbirii, mai mulți din credincioșii prezenți au cerut să fie trecuți îndată în lista membrilor Reuniunii, la care înscrierile au să se facă până la 31 Decembrie n. a. c., cînd se va concheta adunarea generală constituantă.

Fie, ca frații sibieni să nu întrelase a se înregimenta în această Reuniune folositoare.

— învingătorul. —

PARTEA ECONOMICĂ.

Ducerea în îndeplinire

a legii privitoare la darea pentru negoțul de spirt, și a celei de consum pentru zahar și bere.

Articolii de lege XVI. și XVII. din 1898 prin mulțimea și încercătura paragrafilor, din cari se compun, au să se facă multă greutate și să pricinuiască pagube celor pe cari li privesc. Aceste legi intră în ființă cu începutul anului viitor 1899 și deci va fi, credem, de folos a lumina pe oamenii nostri, cari se îndeletnicesc cu acest mod de câștig.

Legea privitoare la darea pentru negoțul cu spirt hotărăște modul de încassare al tuturor soiurilor de dări, cari trebuie să le plătească primitorii marfei. Paragraful cel mai însemnat din această

În această parte a consemnării sau protocolului nu se poate introduce nimic, despre ce vînzătorul n'are document, care să arate fără ori-ce îndoială că de unde se trage numita beutură. Documentul acesta are să poarte numărul care e la rînd în protocol.

În partea aceea a protocolului unde vin însemnate „datele“ trebuie scrisă ori-ce măsură vîndută sau întrebuințată, s. p. cînd unei persoane 'i-s-a dat dintr'odată cel puțin 20 litre de beutură spirtuoasă, se înseamnă fără amînare; ear' vînzările sau întrebuințările în măsură mai mică se vor însemna seara astfel: „în timpul zilei s'au dat în măsură mai mică — peste tot“..... s. p. 35 litre, 15 litre etc.

Epistolele prin cari se cer beuturile, cum și alte documente, cu cari se pot dovedi eșitele sau datele sînt a se introduce în rubrica 12.

Dela persoanele, cari nu sânt în stare să calculeze măsura alcoolului, ce conține o beutură spirtuoasă, nu se preține să umplă rubricile 5 și 11.

Tipăriturile de lipsă pentru numitele consemnări sau protocoale se pot căpeta pe lângă plată dela despărțământul postului de finanți.

Consemnarea stă din 5 coale paginate, cari sânt legate și sigilate (pecetluite) la olaltă din oficiu. Înainte de a se da aceste consemnări, se scrie numele persoanei și locul unde se face negoțul.

Partida este îndatorată a purta de grije ca sigilul sau pecetul oficios să rămână nevătămât.

Consemnarea, de care e vorba, trebuie purtată peste tot anul și, umplându-se una, e de a se începe în alta, urmând cu numărul mai departe s. p. dacă în rubrica cea dintâiu a consemnării numărul a ajuns la 1672, în consemnarea a doua urmează 1673.

Tot ce s'a cumpărat și vândut în decursul unei luni, la sfârșitul aceleia se adaugă (și anume rubrica 4 și 5 la „primire” și 10 și 11 la „date”) și deosebirea, ce mai rămâne prin subtragere, se însemnează în partea de „primire” a consemnării ca „provișiune rămasă din luna trecută”.

La sfârșitul anului consemnarea beuturilor se încheie și provișiunea ce mai rămâne se trece într'o consemnare nouă, începându-se cu numărul 1. Consemnarea încheiată împreună cu toate documentele se păstrează și în anul viitor și la cererea organelor finanțare trebuie arătată, ear' pe lângă adeverință de primire chiar și predată.

Consemnarea de care am vorbit și care o dăm mai la vale este de a se purta cu cea mai mare acurateță atât cu privire la procurarea beuturilor spirtuoase cât și în scopul de a descoperi beuturile de contrabandă (câștigate pe sub mână) sau alte abusuri (mișelii). În această privință, nu e îndoială, consemnarea respectivă are să facă marl serviciu.

Dar' tocmai la noi la Români, știm de bună-seamă, că parte mare a cârcimariilor nu e în stare a purta o consemnare în toată regula și cu cea mai mare acurateță.

Acești vânzători de beuturi vor avea mari necazuri și neplăceri cu finanții. Călcând ei cerințele legii de două-trei ori pot foarte ușor să-și piardă licența.

Peste tot se poate zice, că vânzătorii în mic (cârcimarii) vor avea zile grele pe viitor și prin noua lege ei vor deveni mult mai atârători ca până acum.

După aceste lăsăm să urmeze formularul consemnării, ce vânzătorii vor avea să poarte de aici încolo.

1	Numărul curent	P R I M I R E
2	Anul, luna și ziua înmagazinării	
3	Numele dela care beutură a fost procurată	
4	Numirea documentelor sau dovezilor	
5	Numărul curent	
6	Anul, luna și ziua când s'a dat ori s'a întrebuintat beutură	
7	Modul în care s'a dat și numele și locuința aceluia cărui i-s'a dat	
8	câte litre	
9	câte graduri hl. de spirt conține	
10	Numirea documentelor eventuale și alte însemnări	
11		
12		

Despre spirtuoasele ce le are spre vânzare: N. N. din comuna N. N. sub numărul de consemnare...

Consumare de primire și date.

Beutură înmagazinată

Beutură dată

D A T E

Înștiințarea

dela 1 Ianuarie 1899 a articolilor supuși dărei de consum pentru negoțul cu spirt, pentru zahăr și bere.

Cu nr. 95.808 dela 14 Nov. a. c. ministrul de finanțe regulează înștiințarea și supunerea la dare a spirtului, zahărului și berei, dela 1 Ianuarie 1899.

Articolii de consum: rumul, arracul, cognacul esențele, licheorul, cum și toate soiurile de beuturi spirtuoase, cu cari un cârcimar sau boltaș intră în ziua cea dintâiu a anului 1899; mai departe: zahărul, zahărul galbin, poamele zaharate, ciocolada și fabricatele din ciocoladă, cum și beres, cel mult până la 3 Ianuarie sânt de a se înștiința la comanda (postul) de finanți de care se ține, pe formularele prescrise în două exemplare.

Punctul I. al ordinațiunei conține hotărârile cu privire la obiectele (lucrurile) supuse dărei suplimentare, deslușind, că provișiunile de beuturi spirtuoase, care le are un boltaș sau cârcimar la 1 Ianuarie, apoi zahărul, zaharicalele, ciocolada și berea sânt supuse dărei suplimentare și anume:

a) beuturile spirtuoase arse (spirtul și vinarsul, — afară de licheor — câte 15 cr. de fiecare grad de alcool dare așa numită pentru vânzarea spirtului;

b) licheorul, deasemenea cu 15 cr. de fiecare grad alcoolic și pe lângă această dare pentru vânzare, de fiecare litră câte 2 cr. dare de consum pentru zahărul care se află în lichior;

c) zahărul (și zahărul galbin) cu 6 fl. de 100 chlgr.;

d) zaharicalele și ciocolada cu 5 fl. pentru 100 chlgr.;

e) poame zaharate cu 4 fl. 50 cr. pentru 100 chlgr.;

De darea suplimentară vor fi scutite numai acele lucruri, cari amăsurat instrucției pentru ducerea în îndeplinire a legii, sânt sau de tot sau numai cu condiții libere de dare.

Punctul II. prescrie cum se se înștiințeze dela 1—3 Ianuarie articolii supuși dărei, cum și modul de plătire a dărei suplimentare, spunând apriat, că îndatorătorilor de a plăti dare le stă în voe, ca provișiunile pe licheor și rosol să le înștiințeze în termen mijlociu cu 35% alcool. Acest punct îndatorează pe direcțiunea de finanțe să atragă luarea aminte a publicului cu privire la înștiințarea acestor obiecte, pentru orașe în gazetele din loc, ear' satele prin baterea tobei.

Punctul III. îi privește pe finanți.

Punctul IV. regulează plătirea dărei suplimentare.

Punctul V. cupr. nde modalitățile despre plătirea în rate a dărei suplimentare și despre creditul ce se dă în privința plății dărei, de care puțini vor pute face întrebuintare, fiind îngrădit cu împrejurări și condiții felurite.

Punctul VI. cuprinde hotărri, în urma cărora se pot scoate de sub darea suplimentară unele obiecte înștiințate (s. p. când se exportează — se duc în altă țară). Aceste condiții încă sânt foarte grele, astfel, că abia va pute cineva să tragă folos din ele.

Punctul VII. orinduește controla articolilor supuși dărei.

Controla este de așa încât va aduce neîncetat necazuri și pedepse pentru vânzători.

Punctul VIII. regulează procedura ce e a se urma în cetăți cu privire la darea de consum pentru zahăr și bere, în urma desființării art. IV. de lege din 1881.

Punctul IX. dă informațiunile de lipsă pentru cei îndreptățiți să strângă darea dela 1 Ianuarie 1899, mai departe privitor la sumele de dare cari vor trebui să fie replătite partidelor pentru luna lui Decembrie 1898, ear' din cas în cas și dela 1 Ianuarie 1899 încolo.

Dările plătite pentru provișiunile de spirt, zahăr și bere, cari singuraticile partide pot dovedi că le-au plătit celor îndreptățiți la stringerea dărei sau înaintașilor acestora, trebuie să li-se replătească în timp de 8 zile.

Partidele trebuie să dea cuitanță netimbrată despre darea replătită.

Cauțiunile puse din partea arăndatorilor de dări sânt de a se ține la direcția financiară până-ce arăndatorii și-au împlinit toate datorințele de plătire.

Ceea-ce se cioantă din dări trebuie să se facă amăsurat formelor prescrise.

Deosebirea, ce se va arăta la socoteala din urmă — între marfă, import și export, este a se plăti din partea partidei celui în drept de a se stringe darea.

Plângerile în astfel de cauze se fac la direcțiunea financiară.

Dacă în contra celor îndreptățiți a stringe darea nu s'au făcut plângeri până la sfârșitul lui Martie 1899, direcțiunea financiară are să le reînapoieze cautiunea; ear' cetățile Budapesta, Pojonul ș. c. l. vor avea să replătească partidelor darea încassată pentru proviziunile ce le vor avea la 1 Ianuarie 1899.

Punctul X. regulează controla proviziunilor în bererfi.

„Severineana“

— Deschiderea prăvăliei noii societăți comerciale române „Severineana“.

Caransebeș, 11 Decembrie n.

Ziua de astăzi a fost o zi de mare însemnătate pentru poporul român din Severin. O zi de bucurie a fost pentru noi toți, cărora ne zace la inimă ajutarea poporului și scoaterea lui din starea, în care a ajuns prin vitregitatea timpului și prin aceia, cari se dau de binevoitorii poporului român. Astăzi s'a îndeplinit aceea-ce cel puțin înainte de 25 de ani trebuia să se facă, căci dacă am fi lucrat noi în decursul timpului ceva și pe terenul economic, astăzi am avea un popor bine situat, un popor, care n'ar tresări de frica pretorului și a primarului comunal și ar arăta mai multă independență în toate afacerile naționale, căci cu drept cuvânt putem zice, că în cele mai multe cazuri independența omului atîrnă dela starea materială, în care se află. Dacă în cei 25 de ani din urmă, mai ales la noi în Bănat, am fi grijit de soarta poporului și nu l'am fi lăsat pe mâinile străinilor, astăzi am sta cel puțin cu 90% mai bine în ori-ce privință.

Ideea despre înființarea unei societăți comerciale, cu scopul de a da poporului român marfă bună pe lângă prețuri mai moderate, este deja veche în părțile noastre, durere însă că ideea aceasta nu s'a putut realiza mai înainte din mai multe cauze, pe cari nu le mai amintim acum, deși ne-au ținut în loc mai mulți ani și ne-au cauzat o pierdere mare.

Având acum societatea înființată, prăvălia ei deschisă și bine aranjată, trebuie să lăsăm la o parte toate interesele mici particulare și unindu-ne cu toții să căutăm toate mijloacele ca societatea să prospereze și să ne putem ajunge scopul, de a scoate poporul din mâinile străine.

Cine cunoaște poporul dela noi va ști ce însemnătate mare are societatea „Severineana“, căci oamenii noștri fiind în mare parte lipsiți, cumpără tot pe așteptare, dând câte un cambiu neumplut, care apoi în cele mai multe cazuri se protestează și așa ajunge omul, care nu știe ce este cambiu, să plătească înzecit marfa cumpărată. Rămâne acum ca preoții și învățătorii noștri să-și facă datorița, să îndemne poporul ca să cumpere numai dela societatea „Severineana“, unde se află tot de ce are economul trebuință. Este timpul suprem să ne strîngem rîndurile și să ne îngrădim bine pe terenul economic. Am pute învăța în privința aceasta foarte mult dela neguțătorii străini, cari prin toate mijloacele caută a-și apăra interesele lor. Trebuie să învățăm dela ei cu atât mai virtuos, că neguțătorii străini din Caransebeș au pus toate în mișcare, ca să împedecă înființarea societății, ear' acum, vîzîndu-o înființată, nu mai știu ce să facă în mânia lor. Început-au a ține conveniri contra societății „Severineana“, se deobligau reciproc ca să dea marfa

mai ieftin, pentru a nimici societatea „Severineana“, dar' toate eforturile lor nu au folosit, noi am mers înainte.

Că am făcut lucru bun pentru poporul românesc ne dovedește împrejurarea, că străinii strigă după ajutor, ba o nerușinată foaie jidovească din Lugoj scrie un articol vehement contra dlui Curescu, președintele societății, și sîntem informați, că Șvabii, cari până acum au supt ce a fost dulce la poporul român, prin astfel de mijloace mârșave voesc să-l facă pe dl Curescu ca să se retragă dela onorificul post, ce-l ocupă la societatea „Severineana“. Sîntem însă pe deplin convinși, că dl Curescu nu își va schimba firea acum la bătrînețe și nu va asculta de strigătele după ajutor ale perciunaților, cari sînt desperați că numai au mână liberă a face cu poporul ce voesc ei.

Preoți și învățători, să vă faceți datoria!

Mai amintesc, că localul prăvăliei și magazinele s'au sfințit ieri de către preaonor. domn protopresbiter Andreiu Ghidiu, asistat de preoții locului Ioan Stoian și G. Buru. Ca conducător al prăvăliei este angajat dl Iosif Barbu, fiul dlui Lazar Barbu din Lugoj, un tîner plin de energie și interes pentru specialitatea sa și avem mare încredere, că va conduce prăvălia așa, ca să fim de fală înaintea tuturor.

Dee D-zeu ca numai fală să ne aducă societatea „Severineana“.

„Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului“

— Raportul general al comitetului central pe anul 1897. —

(Urmare).

Nutrefuri și sămințuri.

Cu privire la nutrefurile măiestrite, ce se bucură de tot mai multă trecere prin comunele noastre, ținem a aminti, că în 1897 am distribuit în mod gratuit între membrii Reuniunii noastre în total 69 chlg. sămință de trifoiu, 12 chlg. sămință de napi și 32 chlg. sămință de luțernă, cu prețul de 60 fl., solvit din mijloacele Reuniunii noastre, după-ce comisiunea economică comitatensă n'a luat spre acest scop nici pentru anul 1897 vre-o sumă la budgetul seu. Aceste sămințe s'au distribuit în părți de câte 1—5 chlg. între 44 membri cu locuința în Apoldul-rom., Avrig, Cornățel, Dobra, Ludușul-mare, Mercurea, Mohu, Racovița, Răhău, Roșia-săs., Scoreiu, Sebeșel, Seliște, Sibiiu, Șura-mare, Tilișca, Topârcea și Veștem. Aci mai amintim că comitetul a procurat din Scoția, ca un ce nou un chlg. sămință de napi de miriște, ce se sămănă după secere (în miriști), și ajung la mărimi uriașe și sînt foarte spornici. Din sămința, sosită pentru 1897 prea tîrziu, la cerere, am vîndut dlui Vasile Mereș, paroch în Bod, 1/2 chlg., ear' 1/2 chlg. s'a distribuit în a. c.

Cu scop de a da oare-care avînt cultivei cînepei italiene, comitetul a procurat mai mulți chlg. sămință de acest soi, pe care a pus-o în mod gratuit la dispoziția unor membri cu locuința în Gușterița, Sibiiu, Fofeldea, Marpod, Aciliu și Apoldul-rom., cum și la dispozițiunea direcțiunii tovărășiei agricole din Avrig, Săcădate, Mohu, Roșia-săs. și Gurariului, cu rugarea, ca aceste

să o distribuie între membrii, cari doresc a se îndeletnici cu cultura cînepei.

Prin mijlocirea noastră au procurat diferite soiuri de sămințe bune și mai ieftine locuitorilor din Preșmăr, Mercheașa, Sibiiu, Gyimesbükk, Miluan, Lisa, Pleșcuța, Intorsurabuzelui, Venetia-inf., Săsciori, Rădulești, Geoagiu-dejos-joseni, Rachitova. Mai amintim, că tot prin mijlocirea noastră proprietarii viieri din Aciliu au procurat dela comisiunea economică comitatensă o proască pentru peronospora cu prețul redus de fl. 7.

Tovărășii agricole.

Trecînd la activitatea tovărășilor agricole, trebuie să premitem, că comitetul a fost și este mult puțin stînginit în lucrările sale pe acest teren prin împrejurarea, că comisiunea economică comitatensă, din motive nouă necunoscute, a cassat cu începere din 1897 subvențiunea, ce o acorda din fondul economic reuniunilor agricole locale și tovărășilor agricole pentru procurarea de mașini și unelte economice.

Din viața tovărășiei agricole din Seliște, cu considerațiune la referințele economice de acolo — nu putem remarca nimic deosebit.

Tovărășia din Sebeșul-săsesc a folosit cu îmbucurător succes mașina de trierat, trierul și mașina de sămănat. În 1897 tovărășia a procurat o a 2-a mașină de sămănat trifoiu cu fl. 48.71. Mașinile și uneltele economice au adus tovărășiei un venit curat de fl. 1242.88, din care s'a depurat fl. 1000 din datoria contrasă la cumpărarea mașinei, datorie redusă prin această solvire la fl. 2200. Inventarul tovărășiei reprezintă o valoare de fl. 2371.11. Între problemele tovărășiei pentru anul 1898, se numără procurarea a 3 stropitoare contra peronosporii viticole și instruirea viierilor la folosirea stropitoarelor.

Tovărășia din Lancrăm, continuă a folosi cu succes uneltele, de care dispune.

Tovărășia din Gurariului încă nu s'a putut rezolvi pentru cumpărarea mașinei de sămănat.

Tovărășia din Roșia-săsească în 1897 și-a procurat o grapă de mușchi, ear' pentru 1898 a proiectat procurarea unei mașini de sămănat cucuruz. Din folosirea mașinei de sămănat, ce se bucură de tot mai extinsă trecere, tovărășia a realizat un venit de fl. 27.40. Inventarul tovărășiei reprezintă suma de fl. 430.59, față cu fl. 132 passive (cuote și taxe de înscriere).

Tovărășia din Săcădate se află tot între condițiile din trecut.

Tovărășia din Avrig, care se prozăvuse încă în 1896 cu o mașină de sămănat, o a folosit pe aceasta cu destul de satisfăcător succes. Schimbările făcute în direcțiunea tovărășiei, ne îndreptățesc pentru viitor la și mai îmbucurătoare rezultate.

Tovărășia din Sibiiel, cu considerare la neajunsurile menționate în rapoartele noastre precedente și la neînsemnatele afaceri, ce ei i-au fost rezervate, silită a fost a-și sista lucrările

Tovărășia agricolă din *Apoldul-românesc* în 1897 a avut următoarele venituri: mașina de trierat a adus un venit de 763 ferdele grâu și 29 $\frac{1}{2}$, ferdele ovės, din care 750 ferdele grâu s'au împărțit între tovarăși, ear' restul de 13 ferdele s'au vëndut à fl. 1.50 cu fl. 19.50, ovėsul cu fl. 15.34 (à 52 cr.). Pentru plățirea ratei din prețul mașinei pe cei 50 membri s'au făcut câte un de fl. 7.50 și altul de fl. 18.50. arunc Reverimentul cassei tovarășiei a fost cu fl. 1334.81.

Tovărășia din *Mohu* se află în condițiile din anul trecut.

Tot la acest loc amintim, că *fondul bisericesc școlar, creat din contribuțiile în cereale ale parochienilor din Gușterița*, cu finea anului 1897 a numărat 34 membri, dela cari au încurs 7 ferdele grâu și 23 ferdele cucuruz, care s'au vëndut cu fl. 31.40, azi depuși la institutul de credit și economii «Albina».

Însoțirile Raiffeisen.

Din viața »*Însoțirilor de credit sistem Raiffeisen*«, create la îndemnul și cu concursul nostru, relevăm următoarele:

Însoțirea din *Roșia-săsească*, condusă aproape exclusiv de țeranii frunțași de acolo, prevede cu prisosință trebuințele societăților. Ea numără 41 părtași și dispune de fl. 93.40 fond neatacabil și de fl. 26.35 fond de rezervă. În 1897, însoțirea a acordat împrumuturi în sumă de fl. 709.—, ear' suma pretensiunilor ei fac fl. 1642.

Însoțirea din *Apoldul-românesc*, înființată în 1896 cu 35 membri, cu finea anului 1897 numără 145 membri. Conform bilanțului, încheiat la 31 Decembrie 1897, suma activelor însoțirii fac fl. 9578.62, a pasivelor fl. 9438.65, ear' excedentul este cu fl. 139.97. Depunerile făcute la însoțire sunt cu fl. 1708.73. Capitalul neatacabil al însoțirii este cu fl. 279.92.

Despre noua însoțire din *Aciliu* și din *Mohu*, servească ca îndreptar datele amintite mai sus.

Spre a înlesni mersul regulat al însoțirilor noastre, comitetul a aflat de consunt să tipărească pe spesele Reuniunii 2500 coale pentru cărțile de comptabilitate, pe cari le-a pus în vânzare à 5 cr. coala. Din compendiul de W. F. Raiffeisen despre »*Însoțirile de credit rurale*« tradus în românește de *Dr. Aurel Brote*, în 1897 s'au vëndut 145 exemplare. Această împrejurare mărturisește și ea despre interesul, ce se desvoaltă în publicul nostru pentru instituținea însoțirilor de credit rurale.

Galilele de soiul »*Plimout Rocks*«, în urma dăruirilor făcute de noi, încep și ele a se bucura de trecere în gospodăriile țeranilor noștri.

Causa înființării *pepinierii de viță americană*, se află tot în stadiul vechiu, cunoscut onorabilei adunări generale.

Cu privire la chestiunea *publicațiilor noastre*, ținem a aminti cu recunoștință, că organele noastre de publi-

citate ne-au stat și ne stau cu prevenire la dispozițiune, ba unele și-au luat chiar de problemă a desvolta interes între cei competenți față de Reuniunea noastră.

Stipendiile create de comisiunea economică comitatensă din subvenția de fl. 800, ce o avea *școala economică de instrucțiune* din Rășinari, au fost folosite de frecuranți ai academiei agricole din M.-Ovár și ai școlii economice din Mediaș.

Mașina de sămănat, proprietatea școlii acum amintite și cedate nouă spre folosire, am dat-o spre întrebuințare în mod gratuit la mai mulți proprietari din Sibiu, Bungard etc.

(Va urma).

Sfaturi economice.

Cum se păzesc caii de răceală?

Când caii sânt obosiți după o muncă mai îndelungată, intră în grajd plini de sudori și sânt amenințați să capete o răceală cu urmări grave. Pentru a împedeca aceasta, se presară animalul cu turbă pulverisată, care se lipește de păr, absoarbe sudoarea și împedecă răceirea bruscă. Când turba s'a uscat, se dă jos cu o perie.

În contra tăieturilor.

Peatra acră e un leac foarte simplu și la îndemâna ori-cui, pentru a oprî sângele se cu-gă din nas ori din tăieturi. Când ți-s'a întâmplat să te tai sau să-ți curgă sânge din nas, presară praf de peatră acră pe tăietură, ori trage-1 pe nas. E o doctorie neprimejdioasă care vindecă repede.

Știri economice.

Asociațiunea de credit și economii din Suceava și-a început activitatea la 2 Decembrie, în ziua jubileului împărătesc. Scopul asociației este să dea asociaților sei împrumuturi de bani sub condiții cât se poate de favorabile; pe de altă parte apoi să primească dela asociați depuneri spre fructificare.

Diracțiunea asociației a trimis publicului român un apel din incidentul începerii activității sale, în care între altele zice următoarele:

P. T. preoți, învățători, cât și frunțașii poporului, mai ales ai districtului Sucevei să binevoiască a instrua poporul în privința băncei, în înțelesul statutelor, cari stau în localul asociației la dispoziție, ca Românul nostru să se poată folosi la cas de trebuință sau de nevoie de svantajele ce le oferă această instituțiune atât de necesară în districtul Sucevei, care nu are alt țel decât ajutorarea părtașilor sei. Ori-cine ar ave lipsă de un sfat sau de o deslușire oare-care o va găsi în mod binevoitor în localitățile asociațiunii.

»*Revista Economică*«. Aflăm că delegațiunea de 5, exmisă de conferența directorilor de bancă, ținută la 25 și 26 Iunie s. c., s'a întrunit în Sibiu la 27 Nov. a. c.,

și a decis, ca cu începere dela Anul-Nou 1899, să se înființeze un organ publicistic intitulat »*Revista Economică, organ pentru societăți financiare și comerciale*«. Diracțiunea acestei reviste a fost încredințată secretarului delegațiunii, dlui Corneliu Diaconovich. Revista se va publica în fascicule lunare, formatul »*Transilvaniei*«, în extensiune de 40 pag. de fiecare număr, și va cuprinde atricole de politică financiară, studii de administrație și de manipulație tehnică financiară, se va ocupa cu chestiuni comerciale, agronomice și industriale, cu mersul lucrării institutelor noastre financiare și comerciale, cu învățământul și literatura noastră economică, și va da o deosebită atențiune și legislațiunii și jurisdicțiunii de interes economic; în fine va publica cursurile de bursă, sortările, anunțurile societăților noastre economice, etc. Astfel »*Revista Economică*« va fi chemată a suplini o lacună mare în viața noastră economică, și va ave să fie un călăuz și efetic atât al instituțiilor noastre economice, cât și peste tot al cercurilor ce se ocupă cu diferitele ramuri ale economiei. »*Revista Economică*« s'a pus pe baza principiului cu totul nou în literatura noastră publicistică, că va remunera toate articolele ce le va publica, și astfel va pute conta la concursul unui cerc întins de puteri competente. Prețul de prenumărare s'a stabilit în suma de fl. 5. pe an.

Numărul de probă va apăre cu finea anului curent.

Din traista cu povețele.

— Răspunsuri. —

Abonentului, care ne întreabă, că cu prilejul zidirei unei case, cine are să ese la fața locului: Oficiul comunal sau protopretorul cercului? îi răspundem, că în afacerea privitoare la clădiri în fiecare comună trebuie să fie o *comisiune edilă*, fără a cărei învoire nu e iertat să se pornească nici o zidire, ce vine la stradă ș. a. Aceasta e o măsură foarte înțeleaptă, pentru-că mai de mult casele se zideau unde se nimerea: una la uliță, alta în mijlocul curței și ear' alta în fundul curței și cu chipul acesta nu era nici o regulă, stradele, satele și orașele n'aveau formă frumoasă. Din acest punct de vedere e foarte bine, că oamenii nu se mai lasă de capul lor, atunci când trebuie să zidească din nou. La d-voastră trebuie să încă se află în comună o comisiune edilă și protopretorul va fi eșit la fața locului, numai după-ce cutare om nu s'a supus hotărârii acelei comisiuni. Aceasta se vede și de acolo, că după-cum spui, unii țerani au fost pedepsiți pentru-că și-ar fi pus căsuțele pe fundamentul cel vechiu, lucru, care de bună-seamă s'a lovit în cap cu legea și astfel au trebuit să plătească pedeapsă de câte 10—12 fl.

Abonentului Cr. P. în S. Afacerea cu segregarea, de care ne scrii, pe lângă toată bunavoință, de aici nu se poate deslega, fiind foarte încurestă și gingașe, ear' de altă parte fiind și multe interese în joc. De aceea ori-cât v'am sfătui să vă feriți de judecări, fiind ele foarte păgubitoare, totuși după câte ne scrieți, veți fi siliți să cereți sfatul unui avocat român din apropiere, care să cerceteze actele și starea lucrului din trecut și prezent la fața locului și să mijlocească o împăciuire între domni și oamenii, cărora li-s'a făcut conturbare în posesiune.

CRONICĂ.

Abonament la »Foaia Poporului«. O foaie făcută anume pentru popor, cu bogat și folositor cuprins, cu ilustrații, și cu un preț de nimic (2 fl. pe an), cum este »Foaia Poporului«, la noi nu se mai află. E în interesul abonenților și cetitorilor noștri a lăși această veste și a îndemna pe toți să aboneze această foaie, căci cu cât vor fi mai mulți abonați, cu atât se va lăși lumina la poporul nostru și noi vom fi în stare a face foaia tot mai bună. Administrația foii noastre alătură la numărul de azi asigurațiunile postale pentru abonament. Pe aceste pot abona și mai mulți deodată, numai să scrie adresa curat. Îndemnăm pe toți a se abona cât mai în grabă.

Parastas pentru Șaguna în Sălaj. Din Sălaj ni-se scrie: Ca în toți anii, așa și de astă-dată, în ziua sfântului Andrei s'a celebrat cu o solemnitate impunătoare un parastas în „Biserica cea mare“, în memoria marelui arhiepiscop Andrei. Deși fiind tîrg de săptămână, pe lângă tinerimea școlară și corpul învățătoresc, cari au asistat în corpore, a fost de față un public destul de numeros. Actul celebrării l-au săvîrșit cei trei preoți locali împreună cu dl diacon N. Neamțu. Predica ocazională a fost ținută de învățătorul Dumitru Mosora, după care corul elevilor condus de învățătorul Iuliu Crișan, a cântat cunoscutul imn al lui Andrei: „Români mult cercată“ în 4 voci.

Din Blaj primim următorul apel către domniile autori și editori români: Trebuința unei biblioteci din care să se împartă cărți pe la case private publicului românesc și mai vîrtos clasei industriale din Blaj și jur este demult simțită. Casina română se simte îndemnată a satisface acestei trebuințe. Dar fiind modestă în resursele sale, face un călduros apel la toți domniile autori și editori de cărți românești, ca considerând scopul ce urmărește să binevoiască a trimite pe seama bibliotecii casinei câte un exemplar de care se pot lipsi. Fapta d-ilor va găsi cea mai adîncă mulțumire în inimile aceluia, cari doresc să cetească românește. Blaj (Balázsfalva), în 30 Nov. 1898. Pentru comitet: Dr. Aug. Bunea president. G. Precup, secretar.

Nou avocat. Ni-se scrie din Tîncu (Tenke, comit. Bihor), că dl Dr. Iustin Papp și-a deschis acolo cancelarie advocațională. Atragem atenția poporului românesc din acele părți asupra noului avocat.

Înștiințare. Dl Ioan Istrate, cantor în Șmig (posta Mediaș) înștiințează, că are de vîndut toți anii, bine grijiți ai „Foi Poporului“, începînd dela întemeiere. A se adresa la dînsul.

Pentru birtași și toți aceia, cari se ocupă cu negoțul de beuturi, e de interes să știe, că vom da în Foaia Poporului toate ordinațiunile, înștiințările, licențele etc. cari îi privesc, scoase din poruncile ministeriale etc. ce se dau. Chiar azi începem cu de acestea la „partea economică“. Birtașii și toți cari vînd beuturi, avînd foaia noastră, vor să se ferească de multe șicanări și pedepse. Rogăm pe iubii noștri cetitori a vesti aceasta tuturor.

Noue notariate publice. Ministrul de justiție a emis ordinul referitor la sistematizarea celor două notariate publice în Hunedoara și Ilia-murășană.

Aceste notariate vor spartine camerei notarilor publici reg. din Arad. Ordinal ministrului intră în valoare la 1 Februarie 1899; până atunci agendele notariatului public le va îngrijii notariatul public din Deva.

La »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu« au fost primiți de membri ordinari: Petru Androne, Ioan Tîncu, P. N. Opincariu, Lazar A'bu și George Fărcaș, toți economi în Sebeșul-săseș; Avram I. Adam, Ioan Chirilă, ambii economi în Lăncrăm; Sava Cătană, econom în Laz; George Botorogă, George Rehovean și Vasile Rehovean, economi în Călnic; Ioan Opreș, cărcinar și Toma Ciupea, econom, ambii din Șura-mare.

La »Reuniunea sodalilor români din Sibiu« s'au mai înscris de membri ordinari: George Voicu, măiestru pant, George Adam, sodal cismar, Simion Moldovan, sodal pant., Aron Pușcaș, sodal pantof., Nicolae Ucenic, culeg. tipogr., Aron Bernat, sod. croitor, George Marcu, sod. croitor, Alexandru Arsenie, sod. lăcătuș, Nicolae Bratu, culeg. tipograf, Nic. Drăghici, sod. rotar, Ioan Nicola, sodal cismar și Aurel Ciura, sod. croitor, iar de membri ajutători: Romul Mircea, protopresbiter, în Mediaș; Ioan Bîdilă, jude reg.; Török Vilmos, fabricant și Ioan Balu, propr.

Capelă română în Viena. Colonia română din Viena a început o mișcare intensă în vederea înființării unei capele române ortodoxe în capitala imperiului.

Piese pentru cor. Au apărut litografiate pe hîrtie bună următoarele piese corale: 1. „În Iordan“, troparul Botezului, cor de bărbați. 2. „Tot și-am zis mîndro“, cânt. pop. pentru cor de bărbați. 3. „Foaie verde de trifoi“, cânt. pop. pentru cor de bărbați și 4. Două colinde („Patru păstori“ și „Colo-n sus“), cor de bărbați. Prețul unui exemplar e 30 cr., 5 cr. porto. Se pot căpeta la autorul Timotei Popovici, prof. de mus. la gimnasiul din Brașov, str. Hirscher 28.

Adunarea generală a fostilor grănițeri din regimentul român I. de graniță, este convocată de către comitetul administrativ pe 22 Februarie 1899 la Sibiu. Adunarea aceasta conform statutului dela 1870, are a se întruni tot la trei ani. Ea va fi prima adunare generală după moartea regretatului br. D. Ursu.

Întunecime de lună. În noaptea de 27 spre 28 Decembrie va fi o întunecime completă de lună, care se va vedea în toată Europa. Întunecimea se va începe seara la 10 ore și 53 minute. La 12 ore 2 minute se va începe întunecimea completă și va ține până la 1 oră 32 minute. Numai la 3 ore 56 minute dimineța va apărea luna în plină lumină, ca din nou să farmece inimile îndrăgostiților și să asculte suspinele celor despărțiți.

A treia prelegere publică în Lugoj. Dominecă, în 11 Decembrie c. st. n., avocatul Dr. George Dobrin, presidential „Societății române de lectură“ și inițiatorul prelegerilor publice pentru popor din acest an, a ținut în fața unui public numeros a treia prelegere publică. D-sa și-a ales de substrat al disertației sale tema: „Despre cultivarea viței

americane“. Prelegătorul, după-ce arată cauzele nimicirii viței de viie indigene, expune istoricul provenienței filoxerei prin părțile noastre, arată desastrelor cauzate prin aceasta plagă și dușman al viilor noastre, recomandă pe baza experiențelor făcute de dînsul și de alții sădirea viței americane, ilustrează modurile altoirei și în urmă arată avantajile ce s'ar pute obține prin prăsirea viței americane. Prelegerea predată într-o limbă fluentă fiind foarte instructivă a fost ascultată cu deosebit interes.

Noue defraudări din banii orfanilor. E revoltător din cale afară sistemul de pungăși ce se ascunde sub perdeaua numitei „administrație ungurească“. Din sudoarea feței muncii cetățenii plătesc dări grozave, pentru-că funcționarii statului se aibă de unde să defraudeze. Averile rămase copiilor dela părinți le ia legea și le dă în administrația scaunului orfanal, pentru-ca oficianții de stat aplicați aici se aibă ce să defraudeze.

În anul acesta cu deosebire defraudările din banii orfanilor se țin lanț.

În Arad și în Făgăraș încă nu s'au sfîrșit cercetările oficioase pentru defraudări din banii orfanilor și acum sosește vestea unei noue defraudări. Anume la scaunul orfanal din Vespriș s'a descoperit că din banii orfanilor s'au defraudat sume însemnate. Prim-procurorul ofiului, Barcza Kálmán și-a dat abdicarea.

Cine e defraudant și cât s'a defraudat încă nu se știe, de oare-ce fișpanu și ceilalți oficianți țin în secret defraudarea, dar noi care formăm țeara pe care toți o pungășesc cerem și vrem lumină!

Un tren în flacără. Deunăzi pe când călătorea ep. Majláth spre Cluj s'a aprins un vagon de cl. III. care era în imediată apropiere de vagonul în care era episcopul. Flacările deja au cuprins și vagonul episcopului, când din norocire focul a fost localizat încă la timp și astfel nici un călător n'a fost vătămat.

Gendarmii ungurești din nou au săvîrșit o volnicie. Din Streza-Cârțișoara ni-se scrie anume, că în una din serile trecute, sergentul de gendarmi Orak și încă un soț de al lui, înflăcărați de puterea vinului au năvălit în casa economului Damaschin Folio, pe când fetele satului erau acolo adunate la șezătoare. Pe cuvînt că șezătorile sînt oprite gendarmii s'au năpustit asupra proprietarului și sculîndu-l din pat au început să-l palmuiască și să-l lovească cu patul puștei până tot sînge l-au făcut. Sărmanii copii ai proprietarului — 5 la număr — s'au trezit din somn la strigătele de durere ale părintelui lor și au început să plîngă de spaimă, pe când fetele adunate la șezătoare cu groază au fugit care încătrău. Maltratatul proprietar a înștiințat cazul acesta ne mai pomenit la judecătoria și totodată și la ministru.

Volnicia aceasta a gendarmilor e cu atât mai revoltătoare, cu cât ei n'aveau ce căuta la șezătoare, avînd proprietarul permisiune dela primărie ca se îngăduie fetelor să se adune la el în casă.

Însemnăm la răvaș această nouă volnicie, ca să vedem ce vor zice mai marii acestor impenași la volnicile comise.

Înmormîntarea lui Garcia. Viteazul conducător al răsculaților din Cuba, Calixto Garcia a murit în New-York, unde a fost și înmormîntat cu splendidă pompă militară. Public ales, între care mai mulți miniștri au petrecut până la mormînt sîcriul brațului șef.

Oșemintele lui Garcia au fost numai provisoriu așezate în New-York, căci în curând vor fi transportate în Cuba, pentru care a luptat toată viața.

Se caută „Călimdarul Poporului“ de pe anul 1886 și anii următori până la 1894. Cine are vre-un exemplar întreg și bine îngrijit poate să capete pentru el călimdarul cel nou pe anul 1899. A se adresa la redacțiunea „Foi Poporului“.

Necrolog. Primim următorul anunț funebru: *Gregoriu Negrea de Pejorta* percepător comitatens în pensie, în urma unei îndelungate suferințe, fiind împărțit cu sf. taine a încetat din viață în 10 Decembrie 1898, la 2 ore noaptea, în al 68-lea an al etății sale și în al 20-lea al văduviei. Cu inima înfrântă de durere încunostiințează pe toți amicii și cunoștinții despre această pierdere ireparabilă adânc întristați și fii, fiice, gineri, noră, nepoate și nenumărate rudeni de aproape și de departe. Rămășițele pământești ale răposatului s'au depus spre eterna odihnă în cimitierul bisericii gr.-cat. Vineri, în 16 Decembrie a. c., la 2 ore p. m. Făgăraș, în 15 Decembrie 1898. Fie-i țărina ușoară și memoria eternă!

Din Târnova ni-se scriu lucruri ce ne măhece foarte mult. Ni-se spune anume, că preotul de acolo *Ioan Turnea* în loc să-și aboneze el zisre și foi ca să premergă cu pildă bună, se duce la comună și ia numerii din *Foia Poporului*, cari sunt ai țeranilor de acolo și astfel abonații noștri de multo-ori nu primesc fosia și nu au de unde să o cetească. Vestile aceste nu fac cinste preotului și de aceea așteptăm ca să ne mai deie prilej să-l punem la răvașul păcatelor.

Oficiu de dare — jefuit. Se scrie, că zilele trecute hoți necunoscuți au părăsit roaptea în localul oficiului de dare din Homona. Bani n'au putut fara, pentru-că erau în casa wertheimiana, dar' pentru aceea au dus cu ei toate documentele banilor depuși. Gendarmeria urmărește pe hoți.

Din Sibiel ni-se scrie: În 5/17 l. c. fiind alegerea de notar în comuna Sibiel lângă Săliște — a fost ales cu unanimitate harnicul fost notar substituit, domnul Aurel Hățegan, care cât timp a petrecut în comuna Sibiel ca substituit de notar a știut să-și câștige stimă și simpatia atât a sătenilor cât și a superiorilor sei.

Din congregații. Din Deva se anunță, că la 19 l. c. s'a ținut adunarea gen. a congregației com. *Hunedoara*, sub presidența noului fișpan contele Bethlen Miklós. Ca prim-fiscal a fost ales Dr. *Apáthy Árpád* și ca substituit Dr. *Farkas Béla*. Între noi aleșii membrii în comisiunea administrativă numai un singur Român este, și anume dl *Vasilie Demian*. La pertractarea bugetelor și bilanțelor comunale distinsul luptător național, dl avocat *Francisc Hossu-Longin* prin o clasică vorbire a combătut administrația comunelor și a protestat în contra abuzurilor ce se fac.

Comisiunea municipală a com. *Albei-inferioare* și-a ținut ședința lunară la 14 l. c. Vice-comitele *Csato* a referat despre alegerile de membri în congregațiune spunând, că numai alegerea din *Zlatna* s'a nimicit pentru abuzurile ce s'au făcut acolo. Directorul financiar raportează, că în luna Noemvrie ar încurs ca dare directă 126.156 fl. 98 cr., alte dări și restanțe 34.182 fl. 81 cr. Dare de drum a încurs 17.306 fl. și restanță 102.901 florini.

Nouă Reuniune agricolă în Bucovina. Frații noștri bucovineni continuă a progresa pe terenul economic. Numai în zilele trecute o nouă bancă românească și-a început activitatea în Suceava, și acum ne sosește altă știre îmbucurătoare. În *Siret* anume a fost o imponentă adunare de proprietari, mari și mici, de preoți și învățători din întreg districtul, în care s'a decis ca să se înființeze o *Reuniune agricolă districtuală*. În fruntea mișcării stă valorosul deputat *Theodor cav. de Flondor*.

Jidan călugărit. Din *Sulameghiu* (Sălagiu) ni-se scrie, că în zilele trecute a umblat prin sat un individ îmbrăcat în rasă călugărească și sub cuvânt că e călugăr din Turcia a adunat milă pentru bisericile și școlile creștine arse de musulmani. Preotul local, dl *Stefan Szabó* încuadrându-l la d-sa a discutat mult cu călugărul despre religione. Spre marea mirare a d-sale a observat, că călugărul nu e prea umblat în dogmele religiunii creștine. Mai mare i-a fost însă mirarea când dimineața și-a surprins oaspele rugându-se cu palaria în cap și cu cornul în frunte, după ritual jidovesc. Observând călugărul că a fost surprins, fără multă vorbă a părăsit satul.

Cine a fost și ce gânduri a umblat misteriosul călugăr, până acum nu s'a putut constata. După purtarea lui însă credem, că avem de a face cu un rafinat pungaș și tocmai de aceea facem atenție pe Românii din Sălagiu să fie cu rezervele convenite față de misterioșii călugări din Turcia.

„Să mișcă dealul“. În vremuri vechi și bune doar' în basme se spunea că „munții se cutremură și dealurile umblă“. Azi deodată cu lumea să vede că iau avânt de progres și — dealurile. Înainte merge dealul *Hassenberg* de lângă satul *Klappai* din *Bohemia*. Dealul acesta s'a mișcat prima-ori astă-primăvară în *Aprilie*, când prin o groznică surpare a nimicit vre-o 40 de case din sat. Acum ear' să aud veste de sub pământ și stânci mari cu sinistra larmă se rup și să prăbușesc în văi. Bieții locuitori sunt apucați de panică grozavă, căci nu știu momentul când dealul se va mișca și le va înmormânta casele și pe ai lor iubiți.

Vieță lungă. Acum vre-o 3—4 zile a încetat din viață preotul *Ioan Moldoveanu* din comuna *Petrești*, jud. *Vaslui*, după ce trăise 128 de ani. Să-mannă lasă în urma sa 2 copii orfani, din care unul e de 89 ani! Asta întrece povestea unui călător, care umblând prin *Italia* văzu într-o dimineață pe un bătrân de peste 90 de ani plângând la un colț al casei. Întrebat fiind de ce plânge, el spuse că i-a bătut tată-seu. Întrebând pe tată-seu de pricina pentru care-l bătuse, aceasta-i spuse că a vătămât pe bunicu seu!

Anuarul financiar și economic pe 1898, de *Petra-Petrescu*. Este continuarea *Compasului român*. Anul acesta, V., este cu mult mai bogat ca cei de mai înainte și de o înfățișare elegantă. Cuprinde: *Institutele de bani și societățile comerciale române*, ear' în partea literară: *Iubileul „Albinei“*, O conferență a băncilor române, *Causele rentei de prof. I. Socaciu*, și un capitol practic din *contabilitatea după de prof. I. C. Panțu*.

În partea literară sunt reproduse portretele tuturor persoanelor, cari au făcut parte din direcțiunile „Albinei“ în primii 2 de ani.

De vânzare la autorul în *Brașov*. Prețul cu porto cor. 2.40, pentru România 3 lei.

Scrieri populare de I. Pop Reteganul. Cunoscutul scriitor popular, dl *Pop Reteganul* vestește, că și publică scrierile proprii în broșure lunare de câte 3 coale. Broșura I. (de probă) e și tipărită și conține bucățile: *Biserica pocăinței*, *Blândocul* și *O inimă nobilă*. Cine vrea să aibă, să trimită dlui *Reteganul* 40 cr. (1 franc) și cu înțoarcerea poștei o va primi. Convenindu-i apoi va abona și broșurile următoare, cari vor fi tot atât de mari ca și broșura I., a căror preț însă va varia după nrul abonaților; cu cât vor fi mai mulți abonați, cu atât va fi mai mic prețul de abonament.

Cine vrea, poate să aboneze deodată întreg volumul I. al scrierilor mele (va fi 10—12 broșuri) și va costa 3 fl. sau (8 franci).

Prețul abonamentului este de a se trimite la *Ioan Pop Reteganul*, în *Reteg* (*Transilvania*).

Din parte-ne recomandăm scrierile dlui *Ioan Pop Reteganul* cu toată căldura; sânt bune copii de pe natura poporului român și interesează deopotrivă pe toți.

Prețul bucatelor

În piața din *Sibiu* a fost la 20 Dec.:

Grâu per hectolitr (5 ferdele à 20 l.) cu 7 fl. 60—8 fl. 50. *Săcara* per hectolitr 4 fl. 80—5 fl. 30. *Ovăzul* per hectolitr 1 fl. 80—2 fl. 20. *Cucuruzul* per hectolitr 2 fl. 80—3 fl. 20.

Crumpenele per hectolitr 1 fl.—1 fl. 40. *Fasolea* per hectolitr 4 fl.—5 fl.

Slănină per 1 chilogram 72 cr.—75 cr. *Unsoarea* per chilogram 70 cr.—72 cr. *Ouile* per 10 bucăți 28 cr.—30 cr.

R Î S.

Mai puțină.

Un Țigan voia să se împărtășească și el de Paști cu trupul lui *Christos*. Îi spune popii ce are de cuget și se spovedește. Popa ca să-și rîză de Țigan, pune într'un potir hrean și oțet. Începe lumea să se împărtășească și îi vine și Țiganului rîndul. Atunci popa ia potirul cel cu hreanul, care te făcea să plângi de iute ce era, și îi dă o linguriță cu vîrf și îndesată. Îl arse pe Țigan hreanul de îl trecura niște lacrimi cât pumnul. După-ce îi mai trecu Țiganului plînsul, îi zise popii: „*Haoliu, parinteo, se dai la copii mai puțină grijanie, că prea e sfințita și crapa să-racii de ei*“. *Miltiade Nicolescu* (Ploesti).

Posta redacțiunii și răspunsuri.

Abonentului nr. 1204 Prețul abonamentului să-l trimită în curînd. „*Foia Poporului*“, fiind acum așa de ieftină, nu o mai putem da pe așteptate nimemui. Cei cari vreau să o aibă să trimită cel puțin pe o jumătate de an 1 fl.

A. L. în G. Hodac. Poesiile au sosit și se vor publica; dar' mai bine ne-ar plăcea să adunăm poesii populare, decât să compunem d-ta.

Abonentului nr. 8348. Pentru medalie să te duci la notarul și să-l rogi să-ți-o ceară prin pretorul dela comanda de întregire militară. De altfel toți cei-ce au primit medalii au trebuit să fie înștiințați la vreme.

Abonentului nr. 9462 Găini „*Plymouth Roks*“ află la directorul școlii economice din *Sibiu*, *Schuszter*, și la institutul agronomic dela *Cluj-Mănăstur*. Întreabă prețul în ambele locuri.

Pentru redacție și aditură responsabil: *Andrieu Baltes*. Proprietar: Pentru „*Tipografia*“ societate pe acțiuni: *V. H. Dressnandt*.

Călinarul săptămânei.

Zilele	Călinarul vechiu	Călin. nou	Soarele
	Dum. a 29-a d. Ros., gl. 4, sft. 7.	rés.	ap.
Dum.	13 Muc. Axentie	25 (+) N. Chr.	7 57 4 3
Luni	14 Muc. Tirs	26 (+) Stef. M.	7 57 4 3
Marti	15 Muc. Elefterie	27 Ioan Evan.	7 57 4 3
Merc.	16 Pror. Ageu	28 Pruncii nv.	7 56 4 4
Joi	17 Pror. Daniil	29 Toma Ep.	7 55 4 5
Vineri	18 Muc. Sebastian	30 David	7 54 4 6
Sâmb.	19 Muc. Bonifacie	31 Silvester	7 54 4 6

Tirgurile din săptămâna viitoare după căl. vechiu.
Mercuri, 16 Decembrie: Aita-mare.
Vineri, 18 Decembrie: Gioagiul-de-jos.

Avis de căsătorie!

Un neguțetor rom. gr-or. în etate de 58 ani, văduv, de profesiune speculant în afaceri, prin diferite localități în România și Rusia, nu bogat în bani, dar' cu înțelepciune, om fără nici un vițiu, activ și fără preget, caută o soție în aceeași etate, fie fată, fie veduvă, să aibă cunoștința de carte a cetii și scrie, să fie fără copii și de națiune română, să fie econoamă bună spre a pute da creștere și educație la 3 orfani, o fetiță de 12 ani, un băiat de 8 ani, și altul de 10 ani. Ori-care persoană se va decide a-și lua această nobilă sarcină, este rugată a se adresa la onor. redacțiune a ziarului „Foaia Poporului” în Sibiu prin scrisoare închisă arătând numele și pronumele orașul sau satul, strada și numul casei unde locuște, de unde voiu primi răspunsul și în urmă voiu comunica direct cu persoana care va consimți și accepta la căsătorie.

[2471] 1-3

CRISĂ MARE!

New-York și Londra nu au cruțat nici continentul european și o mare fabrică de argintării s'a simțit îndemnată a desface provisiunea sa mare numai pe lângă o mică remunerațiune a puterilor de lucru. Cu executarea acestui mandat sânt eu împuternicit Expedez deci ori-și-cui obiectele următoare pe lângă simpla remunerare de fl. 6.60 și anume:

- 6 cuțite fine cu tăiș veritabil englez,
- 6 furculițe de argint patent american dintr'o bucată,
- 6 linguri de argint patent american,
- 12 lingurițe de argint patent american,
- 1 lingură pentru supă, de argint patent american,
- 1 lingură pentru lapte, de argint patent american,
- 2 pahare pentru ouă, de argint patent american,
- 6 tave Victoria englezești,
- 2 feșnice frumoase de masă,
- 1 sitită pentru ceai,
- 1 lopățică pentru zahar pisat.

44 de bucăți la olaltă numai fl. 6.60.

Toate aceste 44 de bucăți au costat mai nainte fl. 40 și se pot căpeta acum pentru prețul minimal de fl. 6.60. Argintul patent american este un metal cu totul alb, care își păstrează culoarea timp de 25 ani pe garanță. Ca dovada cea mai bună, că inseratul acesta nu e

nici o înșelăciune

mă oblig prin aceasta în public, a retrimite banii fără nici o împedecare tuturor cărora nu le convine marfa. Nimeni să nu lase deci prilejul acesta admirabil și să-și procure splendida garnitură, care e cu deosebire acomodată ca

cadou de Crăciun și Anul-Nou

precum și pentru toate gospodăriile mai bune

Se capetă numai la

[1964] 8-8

A. Hirschberg,

agentură principală a fabricelor americane unite de argintărie patent

Viena, II., Rembrandstrasse 19/7. — Telefon nr. 7114.

Expediția în provinciă se face cu rambursă sau pe lângă anticipația sumei.

Praful necesar de curățit 10 cr.

Veritabil numai cu marca înregistrată de-alături (metal higienic).

Extras din scrisorile de recunoștință:

Stimate dle! Sânt foarte mulțumit cu garnitura. Vă rog să ma trimiteți trei garnituri de aceste la adresa cumnatei mele br. Nyáry născ. Somogyi la Szántó.

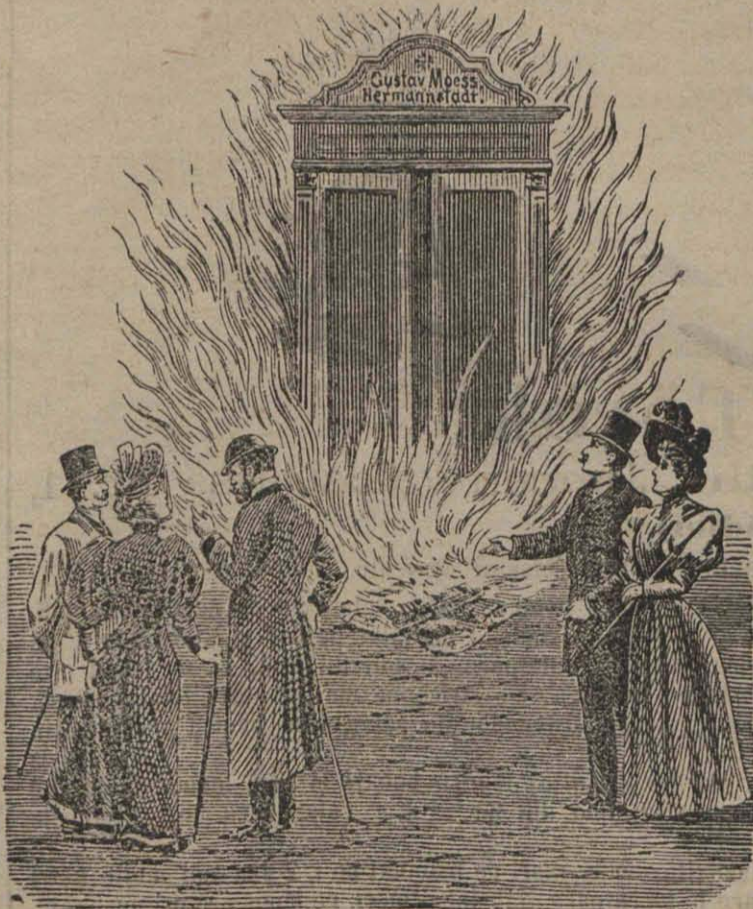
Pilis.

Br. Iuliu Nyáry.

Primind expediția sânt mulțumit. Vă rog încă de o splendidă garnitură de fl. 6.60.

Cluj.

Baronesa Bánffy.

Fabrică de casse.

Subscrisul imi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panterate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,

[480] 39-

fabrică de casse în Sibiu,

strada Poplăcil-mare Nr. 8.

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

și
Alexandru Sterca Șuluțiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sînt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 25 cr.

Librăria „Tipografiei”,
soc. pe acțiuni, Sibiu.

A apărut la

„Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu

Cartea

Stuparilor

săteni

de

Romul Simu, învățător.

Cu mai multe ilustrațiuni în text.

Editura și proprietatea

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiuului”

Prețul 35 cr. plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei cărți folositoare a umplut un gol adânc simțit în literatura stupăritului. Broșura este scrisă pe un fruntaș învățător, stupar priceput. Ea tractează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii pentru școlile noastre de tot soiul.

Se vinde la

„Tipografia”,

societate pe acțiuni în Sibiu.

„CONCORDIA”

societate comercială pe acții, Sibiu.

Filială în Făgăraș en gros și detail.

Deposite en gros Căneni (România) și Alba-Iulia.

Branșa de coloniale.

Zăhar, cafele fine, delicatose de saison și brânzături de tot felul, chocoladă și cacao, ciaiuri (thea) veritabile și bisquits fini, precum și pesmeți, romuri veritabile de Jamaica și Cuba cognacuri adevărate franțuzești și indigene.

Mare deposit de vinuri naturale indigene dela 40 cr. litrul în sus.

Vinuri veritabile de Bordeaux, Malaga, Madeira, Oporto și Xeres, champagne franțuzească adevărată precum și indigeană. Liqueruri străine și din țeară. Țuică bêtănă, sligoviță, teșcovină și rachiu de trebere.

Mare deposit de făină de Bănat excelentă.

Deposit bine asortat de ape minerale.

Iere moi și proaspete. Iere roșii. Rahat de „Bellavista”. Halva. Luminări de ciară, stearină, parafină și de sêu. Singurul deposit al fabricii de luminări de stearină Moessner & Mersing din Galați (România).

Branșa de textil și manufactură.

Mare deposit și bine asortat în țesături de in și bumbac, pichet, barchent (de vară și de iarnă).

Garnituri de masă, serviete și prosoape.

Basmale veritabile de Irlanda. — Șifon, Oxford, Creton, Pânzături.

Bumbacuri de împletit, croșetat și brodat.

Lână rêsucită și bircă.

Mătăsuri de cusut și brodat în colori veritabile dela Dollfus-Mieg & Co. Müh'hausen i/E., cea mai renumită din lume.

Cămeși pentru bărbați și pentru turiști Gulere, mangete și cravate.

Mare sortiment de ciorapi pentru bărbați, dame și copii.

Prețuri-curente la cerere gratis și franco.

[2351] 2—

Întemeiat la 1857.

Întemeiat la 1857.

Andrei Török,

fabrică de mașini agricole în Sibiu, Jungenwaldstrasse nr. 1,
(Poarta Cisnădiei),

recomandă p. t. publicului marele seu magazin de tot felul de mașini agricole, anumit:

Prese și teascuri pentru oleiu, mori pentru poame și prese (teascuri) pentru poame și vin, tăietoare de napi și cartofi, mori de zdrobit și de măcinat patentate din cele mai bune, „Simplex” și „Original”, mașini de tăiat nutreț și sfărmitoare de porumb (cucuruz) de diferite mărimi și prețuri, triere de diverse sisteme, fireze circulătoare. Resultatul este, că un copil este în stare să învîrte mașina (rîșnița, trier) în decurs de o zi, fără a se osteni. Ruperea sau stricarea mașinei este total exchisă. Prestațiunea mașinei atât calitativ cât și cantitativ este mult superioară tuturor sistemelor de până acum pentru a fi puse în mișcare cu mâna, piciorul și prin motor etc. etc.

Totodată îmi permit a atrage atențiunea p. t. publicului asupra morilor (rîșnițe) pentru bucate și napi, acum de curînd patentate în- și afară de țeară. La aceste mașini părțile ce se pot rupo curînd, fiind din fer, ca d. e. rolurile cu dinți și sulurile mișcătoare sînt înlocuite cu roluri de curele și cu simple curele.

De încheiere amintesc, că în fabrica mea de nou asortată și îmbogățită se află mori de măcinat cu 1, 2 sau mai multe petri după sistemul cel mai bun. Apoi recuise pentru transmisiunile necesare la lucrătoare, fabrici și mori, pe lângă prețuri moderate.

Toate lucrările le efectueșc foarte solid.

Cataloge franco și gratis.

Reparaturi de mașini se primesc și se execută prompt și ieftin sub garanție.

Mașini de unelte pentru fauri și lăcătari.

Cea mai mare garanție pentru mașinile mele.